

Produktudviklingsordningernes funktion har været genstand for en evaluering, der er gennemført af konsulentfirmaet PLS Consult. Evalueringen omfatter projekter, der har modtaget tilskud i årene 1988-90. Undersøgelsen har haft til formål at belyse produktudviklingsordningernes betydning for igangsætning og gennemførelse af projekter vedrørende udvikling af nye produkter og produktionsprocesser. I evalueringen indgår endvidere en undersøgelse af virksomhedernes forventninger til de gennemførte projekter og afsætningen af nye produkter.

En hovedkonklusion fra evalueringsrapporterne er, at produktudviklingsordningerne med succes har bidraget til udviklingen af nye produkter. Flere nye produkter inden for fødevarerectoren har fundet plads både på hjemmemarkedet og på eksportmarkederne. Eksempler på produkter, der er udviklet med produktudviklingstilskud, er

- Lev Let, det nye fedtfattige kødpålæg,
- Kærgården,
- Nye produkter til det japanske marked.

Rapporten peger på, at der generelt er tilfredshed med ordningernes administration, der beskrives som velfungerende, ubureaukratisk og brugervenlig.

Produktudviklingsordningerne vurderes som rummelige erhvervsfremmeordninger, der gennem medfinansiering af udviklingsprojekter har bidraget til at dække erhvervets behov for produktudvikling i virksomheder og forskningsinstitutioner. Det er samtidig vurderingen, at produktudviklingsordningen i de kommende år kan blive et erhvervspolitisk unikt instrument, der på markant vis kan bidrage til fødevarerindustriens produktudvikling.

Landbrugsministeriet gennemfører inden for den gældende lovs ramme i samarbejde med Undervisningsministeriet og Industriministeriet det fødevarer-teknologiske forsknings- og udviklingsprogram, 1990-1994 (FØTEK).

Programmets overordnede mål er på længere sigt at sikre og styrke dansk fødevarerindustriens position på det internationale marked ved dels at fremme danske fødevarerectoren udnyttelse af danske og udenlandske forskningsresultater og dels at fremme dansk deltagelse i EFs forsknings- og udviklingsprogrammer på fødevarerområdet.

Landbrugsministeriets indsats under det fødevarer-teknologiske forsknings- og udviklingsprogram vedrører dels tilskud til tværministerielle samarbejdsprojekter dels tilskud til andre projekter inden for Landbrugsministeriets støttelovgivning. Samarbejdsprojekterne gennemføres som forpligtende samarbejde mellem f.eks. erhvervsvirksomheder og forskningsinstitutioner eller teknologiske serviceinstitutioner.

Det i henhold til § 8 i loven nedsatte bevillingsnævn træffer afgørelser i Landbrugsministeriets regi om tilskud under det fødevarer-teknologiske forsknings- og udviklingsprogram.

De tre ministeriers indsats koordineres i en tværministeriel koordineringsgruppe med 6 medlemmer, hvoraf landbrugsministeren, undervisnings- og forskningsministeren og industriministeren hver udpeger 2 medlemmer. Endvidere er oprettet et tværministerielt programsekretariat, hvor Jordbrugsdirektoratet repræsenterer Landbrugsministeriet.

3. Lovforslaget.

Blandt andet i lyset af evalueringsresultaterne er det regeringens opfattelse, at produktudviklingsordningerne bør videreføres.

Fødevarerectoren er et af de områder, hvor vækstmulighederne for danske virksomheder anses for gode. Generelt vil konkurrencesituationen blive yderligere skærpet i de kommende år. For at bevare og udbygge den nuværende position må fødevarerectoren derfor koncentrere sig om de områder, hvor Danmark har særlige fordele at bygge på. Det vil sige de kvalitetsbetonede og rene fødevarer. Det kan ske gennem en fortsat produktudviklingsindsats og et udbygget samarbejde mellem kontrolmyndigheder og virksomheder fra »jord til bord«.

På denne baggrund foreslås en videreførelse af de to ordningers hovedprincipper, idet ordningerne dog foreslås samlet i én lov. Der vil inden for rammerne af forslaget som efter den hidtidige ordning vedrørende produktudvikling i forarbejdning kunne ydes tilskud til projekter under det fødevarer-teknologiske forsknings- og udviklingsprogram.

Ved at samle de to ordninger i én lov sikres størst mulig administrativ og bevillingsmæssig koordination mellem ordningerne, og dermed at det fødevarerindustrielle kompleks kan ses i sammenhæng (produktudvikling »fra jord til bord«).

Ved afgrænsningen af hvilke projekter, der kan opnå tilskud, vil der derfor fremover blive lagt vægt på projekter, der har til formål at fremme produktionen af produkter, hvor »nøgleordene« er kvalitet og »naturlighed«, jf. eksempelvis begrebet »Denmark Naturally«.

Arbejdsmiljøaspektet vil ligeledes blive tillagt stor betydning ved den faglige bedømmelse af projekterne.

Reglerne om bevilling, tilskudsberettigede projekter og omkostninger m.v. foreslås kun justeret på enkelte mindre punkter i forhold til de gældende ordninger. Der foreslås dog en forhøjelse af den maksimale tilskudsprocent fra 40 til 50 og en ændring af tilbagebetalingsreglerne, idet der skal ske tilbagebe-